

EVOE

Mars 2014 · 20:e årgången.

EVA ALEXANDERSSON WINTER

Spexet Columbus eller Å andra sidan spelades på Capitol under mars månad.

I detta nummer bland annat:

Stormästaren har ordet	sid 2
PB-Brodern Wennerqvist	sid 3
Spexet Columbus	sid 4-5
Lekarnes tre 70-tal	sid 4-5
Inbjudan till Vårhögtid, Grad I och VII	sid 6-7
Franz Berwald var före sin tid	sid 8-9
Br Harald Iversen om Bellmanshuset	sid 10
Måste en bricolist vara kristen?	sid 11
Bellman återvände på Halloween	sid 12

EVOE nr 1/2014 • 20:e årgången • Ansvarig utgivare: Åke Pilotti • Redaktör: Michael Masoliver • Grafisk form: Nalle Malmborg • Manusstopp nästa nr: 1 oktober 2014.
Fotografer i detta nr: Eva Alexandersson Winter, Dagobert Billsten, Eskil Billsten, Sven Elliot, Tommy Gustavsson, Mats Hayen, Martin Mann, Michael Masoliver, Esther Meyer Malmborg, Nalle Malmborg, Janne Skårstedt och Lars Törvall.

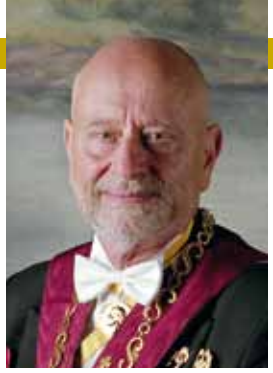

Stor-Mästaren har ordet

Snart har ännu ett lysande och mycket inspirerande PB-år passerats i sedvanlig rasande fart. Bara sedan årsskiftet har jag upplevt fantastiska händelser som Ciceronernas otroligt roliga årsmöte, den värdiga Stora Konseljen, den oslagbara NOIWAK-träffen, DBL:s underbara konsert på Kristinehovs malmgård, den magnifika Installationen i Jönköping PB, rekordantalet besökande på Grad X, kultförklarade Eddie Perssons kulturafton samt spexet Columbus i vilket jag fick den för mig eminenta ynnesten att för 45:e gången i rad få stå på DBT:s spexscen. Inte undra på att man känner sig otroligt nöjd med tillvaron!

Jag kan inte annat än böja mitt huvud i stum beundran för de storartade insatser som gjorts av så många Bröder som arbetar så förtjänstfullt för att Par Bricole skall behålla och utveckla sin Lyskraft! Detta gäller självklart samtliga grupperingar vilka alla, som vanligt, så framgångsrikt lagt ner ett stort arbete för vår Orden, men i år vill jag framhålla Arbetsgradernas alla Ämbetsmän som sett till att antalet gradbesökare ökat de senaste åren. Vi Styrande vill härmed framföra ett från hjärtat kommet Tack! för era insatser.

Av alla de händelser som nämndes ovan vill jag ta fram några få. Den 1 februari i år var det dags för vår tredje Installation i Jönköping PB. Med strapatserna vid Installationen i Vänersborg 2010 i färskt minne valde DHS och SS Lars Ehlesjö att starta resan redan dagen före för att minska risken att inte komma fram alls. Den här gången gick resan bra och vi hade förmånen att få installera Br RSK Gunnar Gotte som Sällskapets i Jönköping PB 13:e StM efter starten 1879, då Carl Lars Svante Friedländer blev den förste, och Br RGK Johan Larsson som den 24:e StK sedan Paul Billing fick ämbetet 1879. Det blev ett sjuhejdundrande kalas som jag skall beskriva närmare i Årsberättelsen för 2014.

Vår nya grupp OIC (Ordens Informationscollegium) är mycket aktiv under ledning av OIM Jan Skårstedt och vOIM Magnus Ljungkvist. Kansliets representant i OIC, Br Leif Arrefalk, fick i uppgift att inventera och lista samtliga Moderlogens blanketter och skrifter varpå Brr Jan och Magnus prioriterade att skriva en ny folder som främst vänder sig till blivande bricolister, ”Introduktion till Det Lysande Sällskapet Par Bricole”. Den går nu i tryck och ersätter ”Är du en Bacchi Riddersman?” Den grafiska formgivningen står Ordens-Grafikern Johan Wirén för, så vi äro i trygga händer.

Mitt i allt det positiva så finns det tyvärr några mörka moln på PB:s i övrigt ljusblå himmel. Ett sådant är att under årets första två månader avled tre välkända Brr och profiler i vårt Sällskap: RSK, SK em Nils Kristensson, RSK, 2.SO Håkan Gunnarsson och RSK Hans Tingberg.

Br Nils som kom med i PB 1959, och alltså var JubK blev 92 år. Han arbetade som Ordförande i Drätselnämnden, blev SK efter Arne Skarby 1991 samt DSM pt då DSM Nils Olof Westberg blev allvarligt sjuk 1995. Detta ämbete hade han fram till sin 75-årsdag året därpå. Br Nils var ytterst vänsäll, vilket gjorde att han bland annat tilldelades den sällan utdelade plaketten På vänskaps grund. Br DSM em Gunnar Tysk höll en mycket varm parentation över Br Nils på Stora Konseljen i år.

Br Håkan kom med redan 1964 och skulle ha blivit utnämnd till JubK nu på Vårhögtidsdagen. Han arbetade som OM från 1967-77, som GO till 1993 samt som SB och SH till 2011 då han blev 2.SO. För alla hans insatser blev han utnämnd till RSK 1994. Han höll även Moderlogens parentationer på Stora Konseljen under flera år. Br Håkan blev 72 år.

Br Hans Tingberg var mycket aktiv i Traktörerna, Ciceronerna, Rekvisitagruppen, Stiftelsen Par Bricole och hade som marskalk hand om arrangemangen i Storkyrkan vid Grad VI. För några år sedan blev Hans rullstolsbunden efter en stroke, men det stoppade honom inte från att ha möten med Stiftelsen i hemmet. Br Hans var med på RGK den 8 februari, lika glad, vänlig och positiv som vanligt. Fyra dagar senare dog han, 78 år gammal.

Innan jag avslutar vill jag gärna återvända till något riktigt enastående positivt: NOIWAK-träffen för våra nya Brr. Samtliga grupperingar i PB var representerade och presenterade sina respektive uppdrag inom vår Orden. Detta görs för att ge våra yngsta Brr en möjlighet att engagera sig i något de tycker de är bäst på. Jag har varit på flera sådana träffar, men den här slog alla möjliga rekord. Spirituella munhuggningar i verkligt sann bricolistisk anda gjorde att stämningen blev jättehög. Ett mer professionellt men roligt informationsmöte sade sig många f.d. Rec aldrig ha varit med om! Tack alla ni som ställde upp på denna för vårt Sällskap så viktiga träff!

När detta skrivs i medio mars har vi plötsligt blivit insnöade igen. Inombords är jag än mer härligt varm, även om abstinensbesvären är påtagliga då det är minst fem månader tills vi börjar arbeta med nästa spex.

En stor lisa och tröst är det då att Årsmötena i Talanggrupperna, Grad IV, DBA:s Högtidssammanträde, Tom Lundins kulturafton, Stora Rådet, RSK samt VH hägrar som tuvor att hoppa på i den för övrigt på träsknivå sig befinnandes kalmuckiska världen. Förhoppningsvis ses vi på flera av dessa begivenheter, men även om så icke blir fallet vill jag nu tillönska Dig och de Dina en vederkvickande och skön sommar!

Er tillgivne Stor-Mästare
Åke Pilotti

Så här når du Kansliet

Postadress:
Sällskapet Par Bricole
Moderlogen
Box 4096
102 62 Stockholm

Besöksadress: Urvädersgränd 3

Telefon: 08-640 22 29
Fax: 08-644 86 61
E-mejl: sthlm@parbricole.se
Allmänt: 151405-8 (Pg)

Kansliet har öppet
tisdagar och torsdagar kl 10.00 – kl 14.00

Återstående Sammanträdesdagar 2014

Lördag 5 apr	Grad IV
Fre/lörd 11-12 apr	DBA
Torsdag 24 apr	Stora Rådet
Lördag 26 apr	RSK
Lördag 10 maj	Vårhögtidsdag, Grad VII, Grad I, Årsmöte
Lördag 26 jul	Bellmandagen
Tisdag 9 sep	Ämbetsmannaträff
Lördag 20 sep	Grad III
Lördag 4 okt	Grad IX
Lördag 11 okt	Grad I
Söndag 2 nov	Grad VI
Tisdag 2 dec	Grad V Förgrad
Onsdag 3 dec	Grad VIII Förgrad
Söndag 7 dec	Barbarabal, Grad V

PB-Brodern Carl Wennerqvist och Urvädersgränd 3

Av Br Mats Hayen

Ett arkivfynd skänker nytt ljus över Bellmanhusets historia och stärker husets koppling till Par Bricole. Vid efterforskningar inför en specialvisning av Bellmanhuset med fokus på husets tidigare ägare och hyresgäster upptäcktes att sjökaptenen Carl Wennerqvist, ägare av huset mellan 1871 och 1893, tillhörde graderna sju till nio i Par Bricole under denna tid. Detta har tidigare inte uppmärksammats.

I Par Bricoles historik från 1946, vilken till stor del även ligger till grund för 1979 års historiska skildring av sällskapet, berättas om hur kaptensänkan Carolina Wennerqvist år 1850 köper huset, att hennes son ärver det 1871 och att det 1893 övergår i sonens hustrus, Emelie Charlotta Wennerqvists ägo. Därefter skildras de komplicerade turer som följer på Emelie Charlottas död den 24 oktober 1921 och Par Bricoles slutliga köp av huset 1938.

Efterforskningar rörande Carolina Wennerqvists son, sjökaptenen Carl Edvard Wennerqvist (1826–1893), gav dock vid handen att han var Konung Sverkers Riddare i Par Bricole när han ärvde huset efter sin mor den 9 februari 1871 och att han blivit Riddare av Gyllene Korset vid sin död den 14 november 1893. Även hans far, kaptenen och hovdestillatorn Daniel Richard Wennerqvist (1784–1840), tillhörde Par Bricole. Det innebär att huset ägts av en broder – eller av en änka till en broder – i Par Bricole mellan 1850 och 1921. Det var under hela denna tid dock inte känt att Carl Michael Bellman bott i huset mellan 1770 och 1774. Den upptäckten gjordes först på 1930-talet.

Carl Wennerqvists far, Daniel Richard Wennerqvist, inträdde i Par Bricole den 24 november 1804. Han blev Guvernör på Barbaradagen 1818 och tjänstgjorde som Andre Ordningsman 1820 och Förste Ordningsman 1821. År 1822 utnämndes han till Banérförare i Konung Sverkers Riddaregrad. Han avled som Guvernör den 28 april 1840. Daniel Richard Wennerqvist var under sitt liv först handelsbokhållare, därefter officer i armén. Han deltog bland annat i slaget vid Lemo den 19 juni 1808 i Finland. År 1815 startade han en parfymfabrik i Stockholm och 1824 erhöll han titel som hovdestillator.

Sonen, Carl Wennerqvist, blev invald i Par Bricole den 10 april 1855. Han blev Konung

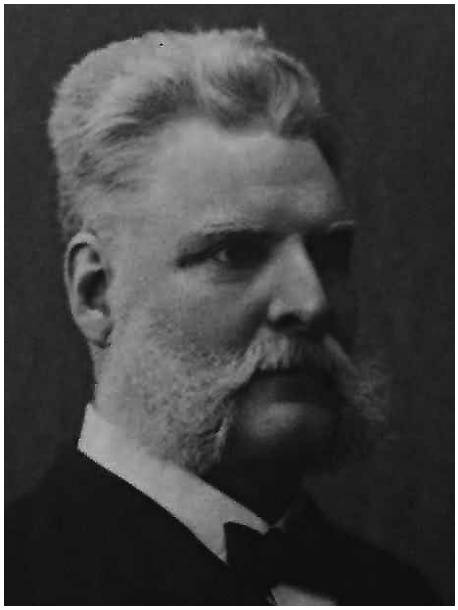

Sverkers Riddare på Barbaradagen 1869, Guvernör på Barbaradagen 1874 och Riddare av Gyllene Korset den 2 maj 1885. I parentationstalet efter honom, vilket hölls den 10 november 1894, beskrivs han som mycket vänfast, med gott sjömanskap och som en god sångare. Han var till en början flottofficer och tjänstgjorde bland annat på fregatten Eugenie. Under 1860- och 1870-talet övergick han till handelsflottan och var länge befälhavare på ångfartyget Merkur. Hon trafikerade linjen mellan Stockholm och Hamburg. Carl Wennerqvist drog sig i början av 1880-talet tillbaka från sjön och ”ägnade sig åt privatlivet”. Han avled 1893 efter ”lång och tärande sjukdom”. Han var under hela tiden mellan 1871 och 1893 mantalsskriven i huset på Urvädersgränd 3.

Uppgifterna om far och son Wennerqvist har hämtats ur matriklar och parentationstal i Sällskapets Par Bricoles arkiv i Stockholms stadsarkiv.

PB-Seniorens bussutflykt

Vårens bussutflykt går till Östergötland, närmare bestämt till Ekenäs Slott, Bergs Slussar samt Björke Vävstuga.

Vi startar från Cityterminalen klockan 08.00 tisdagen den 13 maj 2014 och färden går via Åstugan i Nyköping där vi serveras kaffe och smörgås. Vi tar oss vidare till Ekenäs Slott som är ett mäktigt 1600-talsslott, förvånansvärt väl bevarat trots ombyggnader och förfall. Godset har under lång tid tillhört ätterna Sture och Banér. Här får vi en intressant guidad visning.

Vi far vidare till Landeryds Golfklubb, Edsberga som serverar lunch till oss hungriga resenärer. Färden går sedan vidare till Bergs Slussar där vi kan vandra runt och njuta av båtslussandets svåra konst.

Björke Vävstuga är nästa anhalt. Ett unikt väveri med design, tillverkning och försäljning. Där bjuds vi på en guidad visning med efterföljande kaffe med dopp. Här får vi möjlighet att spendera slantar på vackra textilier av mångahanda slag.

Hemfärd till Cityteminalen med ankomst ungefär klockan 19.00.

Som vanligt är detta en prisvärd utflykt där vi har en härlig innehållsrik dag tillsammans med glada vänner.

Totalt pris kronor 695 kronor per person inklusive lunch och två kaffe-pauser.

Anmälan senast tisdagen den 29 april 2014 genom inbetalning till PG 15 14 05-8, ange ”Ekenäs” samt namn på samtliga deltagare och mobilnummer.

Först till kvarn…

Thord Sjöberg ansvarar för arrangemanget, tel 070/7631032.

Stor succé för Columbus på

Upptäcktsresor i västerled var ämnet för 2014 års upplaga av Den Bacchanaliska Theaterns PB-spex ”*Columbus* eller *Å andra sidan* eller *Är jorden rund?*”, som gjorde stor succé på Capitol under mars månad. SM Pino Pilotti och SP Hans Gentzel hade omarbetat och nyrimmat manuset, som ursprungligen uppfördes av Kårspexet på KTH 1981, och för regin stod Tim Bowden och Anders Menzinsky.

Bild: **Eva Alexandersson, Eskil Billsten, Dagobert Billsten, Esther Meyer Malmborg och Nalle Malmborg.**

Lekarne bjöd på tre musikaliska sjuttiotal

Text och bild: **Michael Masoliver**

Söndagen den 26 januari anordnade De Bacchanaliska Lekarne en bejublad vinterkonsert med sång och musik från 1770-, 1870- och 1970-talen inför ett hundratal besökare på Kristinehovs malmgård.

Ansvarig för hela arrangemanget var Lekaren Torbjörn Reimer, som tillsammans med Lekarne Sune Bohlin, Gabriel Edström, Gunnar Ekman, Kjell Hammarström, Magnus Koraen, Sven Olofsson, Janne Skårstedt och Staffan Wikström bjöd på en hisnande resa genom tre musikaliskt och bricolistiskt högintressanta årtionden.

Konferencier för kvällen var Br Mats Hayen, kvällen till ära iklädd rollen av sjökapten Carl Wennerqvist, som med historiska tillbakablickar vägledde publiken mellan epokerna. Av PB:s Ordenshistorion fick publiken bland annat veta att sjökapten Wennerqvist, som under slutet av 1800-talet stod som ägare till huset på Urvädersgränd 3, var en entusiastisk bricolist med Riddare av Gyllene Korset som högsta grad. Utan att själv vara medveten om det levde han alltså i huset där hans stora idol Bellman hade bott mellan 1770 och 1774 (Läs mer om den intressanta historien på sid 3).

Capitol

Det Lysande Sällskapet Par Bricole kallar härmed till reception i Grad I och Grad VII (Recipienderna till dessa grader erhåller separata kallelser) samt till Årsmöte med kreering och hyllning av Jubelkommendörer och inbjuder till att därefter i våryra Bröders lag fira

VÅRHÖGTIDSDAGEN

med stort och ymnigt måltidskalas

Lördagen den 10 maj 2014

på traditionsrika Hasselbacken, Kgl. Djurgården.
Klädsel för samtliga: Högtidsdräkt med vit väst. Faddrar ombedes broderligen kontakta och medfölja sina adepter.

I samband med Vårhögtidsdagen inbjuder Det Lysande Sällskapet Par Bricole till sammanträde med reception till

Grad VII (PB**)

Konung Sverkers Riddaregrad

Officianter samlas kl 12.45 på Hasselbacken. Recipiender samlas för inskrivning kl 13.00.
Gradgivningen startar kl 14.00 i Spegelsalen.

Grad I

Kommendörsgraden

Officianter samlas klockan 13.00 i Stamhuset. Recipiender samlas för inskrivning klockan 13.30.
Gradgivningen startar klockan 14.00 i Stamhuset, Urvädersgränd 3, varefter våra nya Bröder ledsagas till Hasselbacken för att avnjuta Vårhögtidsdagen tillsammans med övrige Bröder.

Recipiender anmäler sig på vanligt vis genom inbetalning till Vårhögtidsdagen som är en obligatorisk del av gradgivningen.
Faddrar ombedes broderligen kontakta och medfölja sina adepter.

Efter gradgivningarnas slut följer klockan 16.00

ÅRSMÖTE

med förhandlingar i Spegelsalen

Årsmötesfrågor:

Bröder som vill ta upp någon fråga under punkten ”Övriga frågor” bör meddela detta till Br SM Åke Pilotti senast den 26 april, per e-post till pino.pilotti@gmail.com eller på telefon 0705-68 64 84.

Kopior av Sällskapets årsberättelse finns tillgängliga på Kansliet från och med tisdagen den 24 april.

I anslutning till årsmötet kreeras och hyllas årets

Jubelkommendörer

Bröderna Ronnie Bogren och Bertil Kempe

Året då dessa Jubelkommendörer kom in i Par Bricole var 1964. Stormästare var då Sven d'Ailly, vid sin sida hade han som Deputerad Stormästare Arne Biörnstad och som Storkansler Herman Walldén.

VÅRMIDDAG

serveras kl. 18.00 (ca) i Hazeliussalen (2 tr), där Restaurang Hasselbacken dukar upp följande vårmeny

Matjessill med löjromskräm, lagrad svensk hårdost, rädisa, dill och ljummen färskpotatissallad

***

Stekt Gårdskyckling med rostat fläsk, lättorkad tomat, rostad färskpotatis, rökt kycklingsky, dill och vit sparriskräm

***

Choklad- och vaniljtårta med sommarbär, kardemumma och maräng

***

Till förrätten: Öl/vatten. Till varmrätten: 1 glas 2009 Le Village du Sud Syrah, Mont Tauch, Languedoc-Roussillon, Frankrike. Kaffe

***

Pris per person är 750 kr. Bindande anmälan sker genom betalning till PB:s plusgiro 15 14 05-8 på sådant sätt att betalningen är **registrerad senast den 26 april. Glöm inte att ange namn och grad.**
Härutöver kan Bröderna efter eget önskemål inhandla snaps och/eller avec.

Under middagen framträder de samlade Talanggrupperna med ett härligt vårprogram till vår broderliga glädje!

Varmt välkomna
Tim Bowden, 2.GCM

Svein Anton

Mina vänner!

Höstens kulturaftnar går i både nya och gamla spår. En av de klassiska humoristiska Skånefärfattarna kommer upp. Bo Forssell kommer äntligen med sitt länge emotsedda program kring den nya visboken. Erik Axel Karlfeldt fyller 150 år i år vilket uppmärksammas i och med höstens sista afton.

Kulturaftnarna har lyckats engagera Ordenshistorionen Mats Hayen till såväl aftnarna som till aftnarnas Programkommitté. Mats kommer fortsättningsvis att alltsomoftast på sitt lärda vis inleda våra kvällar.

Direktors (dvs min) huvuduppgift har alltmer blivit att vara Programkommitténs ordförande.

Väl mött i höst!

Er tillgivne Direktor
Lennart Berg

Par Bricoles

Kulturaftnar Hösten 2014

1/10

Fritiof Nilsson Piraten

Br Anders H Holm berättar om den skånska skrönans oöverträffade mästare.

12/11

"Ej mera än du tål"

Br Bo Forssell skildrar i ord och ton en ny sida hos Carl Michael Bellman – den återhållsamme och moraliserande. Utgångspunkten är hans bok om Bellmanska sällskaps- och dryckesvisor som till stor del baseras på tidigare outnyttjat material. Tung lutlekarmedverkan.

10/12

I Fridolins spår – Erik Axel Karlfeldt och hans tid

I år är det 150 år sedan den förste av Sveriges två Nobelpristagare i – enbart – poesi, Erik Axel Karlfeldt, föddes. Om honom och hans tid berättar Br Lennart Berg.

För musiken – briljant tonsatt och framförd – står Br Lars Anders Johansson.

Anmälan sker till kulturaftnarnas mejl kulturafton@hotmail.com eller till kansliet (som då vidarebefordrar anmälan) eller till sekreterare Jan Arpi.

Anmälningar mottages till 30/5.

Vid överteckning tillgrips lottning.

Platstilldelning meddelas i brev före juli månads utgång.

Mannen som var långt före

Av Br Martin Stugart

Franz Berwald (1796-1868) var ett av Sveriges främsta musikgenier men det insåg få av hans samtida. Hans musik ansågs onjutbar, publiken visslade gällt och lämnade ofta hans konserter. Först 80 år efter hans död förstod alla vidden av Berwalds begåvning.

Franz Berwald, PB-Broder och ett av Sveriges främsta musikaliska genier.

I förra numret av Evoe berättade jag om tre Bröder i Par Bricole som vann lagerkransar i det offentliga livet: de hette C M Bellman, Gunnar Wennerberg och Carl Johan Uddman och förärades dessutom varsin minnesstod på Kungliga Djurgården.

Denna gång ska jag berätta om en fjärde Broder i PB som fått större uppmärksamhet internationellt än någon av de tre nyssnämnda, men som under sin livsrid knappt förunnades ett enda uppskattande ord. Otäcka intriger och lömsk smutskastning var desto mer förekommande.

Endast i Par Bricole fick Franz Berwald, ty så hette han, det beröm som hans kompositioner förtjänade: än i dag sjungs exempelvis hans ”Gåsvisa” varje år vid VI:e gradens måltidskalas. Visan bör ha tillkommit kring omkring år 1835, och texten är troligen skriven av dåvarande Ordensskalden Carl Fredrik Dahlgren:

”När Mårten sin reträtt
uti ett gåshus tog
han uppå sådant sätt
sin strupe grymt bedrog.
Nej, Bröder, mycket bättre är
i hast till källan flykta
och sig där vid tappen hålla fast.

Det är till Mårtens pris
man gåsen slaktad ser
och väl beredd till spis
hon aldrig kacklar mer.
Hon alltid var det våtas vän!
Så drick! Så drick! Ty annars
uppstår hon igen i nästa ögonblick.

Ännu en liten sak!
Se på hur herrn och frun
sig vila just med smak
på gåsens mjuka dun.

Dock tröste sig var ogift man,
gutår! Gutår!
Han roar sig så gott han kan
blott han en dunbädd får.”

Bortsett från den evigt gröna ”Gåsvisan” vet vi inte mer om Berwalds verksamhet i PB än att han ”ofta anlitades som tonsättare vid högtidliga tillfällen inom Sällskapet” som det står i 1946 års praktvolym om Par Bricole. Vart hans övriga melodier tagit vägen har förblivit ett oskrivet kapitel.

Franz Berwald dubbades till Guvernör i Par Bricole på Vårhögtidsdagen 1836, sedan försvinner hans namn tyvärr ur våra arkiverade papper. Förmodligen var det omöjligt att kvarstå som aktiv bricolist i Stockholm samtidigt som man bodde på kontinenten. Mer om detta alldeles snart!

Berwald föddes i Stockholm den 23 juli 1796, en son till violinisten C F G Berwald. Redan vid nio års ålder debuterade Franz Berwald som violinist vid hovet, året därpå inledde han en lång serie konserter på andra ställen. År 1810 blev Berwald elev hos Edouard Du Puy (mer om denne i Evoe 1/2002). Två år senare anställde han Berwald som förste violinist vid hovkapellet. Med tiden blev unge Berwald kammarmusicus hos hertig Karl (XIII) och grundare av hovkapellets musikbibliotek.

Hela tiden komponerade han flitigt.

Redan då hade vinden vänt för honom i Sverige. Hans kompositioner fick ständigt nedgörande recensioner i svensk musikpress och saken förbättrades inte av Berwalds hemska humör. Ofta sökte han personligen upp sina vedersakare och skällde ut dem offentligt, men också hans vänner och beundrare fick veta att de levde om de på minsta sätt kritiserade hans verk. Efter att till sin glädje ha fått lovord i Tysklands fackpress beslöt han sig för att flytta dit och slutförde detta företag med hjälp av ekonomiska bidrag från kronprins Oscar (I). Väl på plats sadlade Berwald plötsligt om och blev ortoped med eget gymnastikinstitut, vilket han drev fram till 1841. Detta år gifte han sig med en tyska, Mathild Scherer, en av institutets yngre massöser. De fick faktiskt ett långt och lyckligt äktenskap!

Samma år, 1841, flyttade Berwald till Wien, där hans lust att komponera vaknade på nytt. I denna musikens huvudstad fullbordade han sin opera ”Estrella di Soria”, ”Symphonie serieuse” i g-moll, ”Symphonie Capricieuse” i D-dur samt en rad andra musikverk. Eftersom dessa inte inbringade några pengar att tala om återvände han sedan till Sverige tillsammans med hustrun och deras nyfödde son Hjalmar. Här möttes han av samma fientliga ointresse som när han reste. Två av hans operetter gjorde totalfiasko: att själva Jenny Lind sjöng huvudrollen i den ena, ”Jag går i kloster”, hjälpte inte ett smack. Om det var tack vare hennes namn på rollistan eller inte, den klarade åtminstone av sex föreställningar före nedläggningen. Den andra operetten, ”Modehandlerskan”, lades ner redan efter första orkesterrepetitionen!

En ursinnig och sårad Berwald for ner till Europa igen. Åren 1846-49 var han i Paris, Wien och Salzburg, men samma historia upprepades: jubel av publiken, rosor i pressen men inga pengar. Till råga på eländet bröt en revolution ut i Wien 1848 och Berwald tvingades fly för livet.

En stukad Berwald for hem igen. I Stockholm sökte han musiktjänst efter musiktjänst, men alla gick hans näsa förbi. År 1850 blev han i stället disponent vid Sandö glasbruk i Ångermanland och stannade där i tio år, varefter han startade ett tegelbruk på Östermalm. Sedan vände äntligen vinden – i januari 1864 blev han invald som ledamot av Musikaliska akademien, men då var det så dags. Den 3 april 1868 avled Franz Berwald i Stockholm; dödsboet saknade pengar till inköp av en kista. En med kungligt stöd utfärdad proposition om pension till Berwalds utfattiga änka avslogs dessutom av riksdagen.

Franz Berwald avled säkert som en bitter man, sorgsen över att det mesta i hans liv slagit fel. Detta gällde i synnerhet hans upprepade, fåfänga försök att bli erkänd som kompositör.

Det skulle dröja närmare 100 år innan Berwalds musik blev hyllad efter förtjänst.

sin tid

Berwalds ståtliga gravvård står på Norra begravningsplatsen.

Musikhistoriska experter ser honom numera som ”den starka bryggan” mellan Beethoven och Brahms. På Norra begravningsplatsen står hans ståtliga gravvård, rest av Musikaliska akademien, men hans främsta monument är Berwaldhallen en bit bortom Strandvägen. Den uppfördes i slutet av 1970-talet och en byst av tonsättaren, skulpterad av Carl Eldh, står vid entrén.

Bysten föreställer en sträng och sluten man med smala läppar, luttrad av otaliga motgångar men obrutet stolt och framåtblickande.

Sådan var han, exakt sådan.

Käre Bror,

Du har fortfarande chansen att bli ägare till ett numrerat exemplar ur den begränsade upplagan av det vinnande verket i den konsttävling som Par Bricole utlyste i våras med anledning av att det förra året var 75 år sedan Sällskapet förvärvade Bellmanhuset på Södermalm. Det vinnande verket – Bellmans Visioner av Jan Manker – presenterades på Vårhögtidsdagen och kommer att få en plats i Stamhuset. Det kommer också att finnas till beskådande på vårens grader.

Genom att donera minst 1500 kronor till Stamhusets reparationsfond får du ett signerat exemplar av det grafiska bladet ”Bellmans Visioner” ur den begränsade upplagan på 250 exemplar att pryda din vägg med. För att försäkra dig om ett exemplar kontaktar du mig via e-mejl enligt nedan så reserverar jag ett för din räkning. Sedan sätter du in minst 1500 kronor på Sällskapets pg 15 14 05-8 och meddelar mig att du gjort så. Därefter får du en bekräftelse att du kan avhämta ditt exemplar av bladet på kansliet.

För den som så vill kan vi bistå med att få bladet inramat med passepartout och glas för 800 kronor som betalas kontant. Avhämtning och betalning sker efter samråd med inramaren, tillika ordföranden i juryn, Björn Krestesen.

De bröder som vill ha bladet skickat med posten kan få det till självkostnadspris (ca 120 kronor inkl. rek och emballage). Av praktiska skäl kan vi inte skicka inramade verk.

Har du några frågor är du välkommen att kontakta mig på 070-890 89 89.

Broderliga hälsningar,
för konsttävlingsjuryn och 75-årskommittén
Dagobert Billsten, dagobert@bumstead.se

Broder!

I det Lysande Sällskapet Par Bricole skickar vi många inbjudningar och annan information.

Vi vill att detta ska ske snabbt och effektivt. Helst vill vi använda e-post. Därför är det bra om din e-post är korrekt. Om inte riskerar du att inte få din information. En annan orsak till utebliven e-post är att din e-postlåda är full.

Ytterligare en orsak kan vara att e-post fastnar i brandväggen om du har angett e-postadressen hos din arbetsgivare. Vi föredrar att skicka vår information till din privata e-postadress.

Skicka ett mejl till **sthlm@parbricole.se** om du vill aktualisera dina personuppgifter.

Kansliet

Ärade Bröder golfspelare i Moderlogen!

Golfsäsongen 2014 närmar sig.
Som vanligt kommer vi att ha ett intressant program under den kommande säsongen.
Vad sägs om:

- Golfturnering över 8 rundor på 8 olika golfbanor i Stockholmstrakten med storslagen avslutningsmiddag på vårt kära stamhus.
- Bacchi Horn Cup 2014, som i år spelas på Lanna Lodge 2–3 juni, och där alla loger inom PB deltar.
- Eventuellt någon golfresa till sydligare destinationer.

Alla ”gamla” och ”nya” golfande Bröder i Moderlogen hälsas broderligt välkomna att ta del av våra gemensamma nöjen på och vid sidan av golfbanorna under 2014.
Skicka in Din intresseanmälan till undertecknad så snart som möjligt på mejladress **parbricole.golfen@yahoo.se** så kommer min Bror att få mer information om våra aktiviteter under säsongen och hur man anmäler sig till de olika lekarna.
I mejlet berättar Du vad Du heter och lämnar uppgift om mobiltelefonnummer, golf-id, aktuellt hcp och mejladress.
Vi ses väl på golfbanorna framöver?
KLANG!

Urban Rönnerdahl
Golfansvarig inom Moderlogen
070-727 66 76

Kungl. Djurgården och Bellmanshuset

Bellmanshuset var juvelen i kronan på Gröna Lund.

Det är Bellmandagen, en härlig sommardag på Kungliga Djurgården. På Hasselbacken har Par Bricoles festmiddag en paus. Efter alla tal och roliga inslag är det avkopplande och stimulerande att stå ute på den stora terrassen och mingla.

Vilken utsikt över det vackra Stockholm! Det flödar av ljus. Till vänster kan man se den gamla Djurgårdsstaden med sina pittoreska trähus från en svunnen tid. Ett av husen skulle vår förste ordensskald Carl Michael Bellman känna igen direkt. Det är det vackra tvåvåningshuset som uppfördes på 1750-talet och som hörde till det trivsamma traktörstället Gröna Lund. I detta kulturskyddade hus, som numera kallas Bellmanshuset, bodde jag en period under trettio- och fyrtiotalet.

Den atmosfär som fanns i väggarna på detta gamla trähus minns jag tydligt. Rummen kändes som fyllda av sorl, musik och glädje. I fantasin fanns 1700-talsmännis-

korna omkring mig. Något som ytterligare förstärkte min fantasi om livet kring Bellman var ett stort inramat gammalt tryck som min far fick på sin 50-årsdag. Det föreställer Pehr Krafft s kända bild av Bellman med sin luta. Omkring sig har han alla de färgstarka figurerna han beskrivit i Fredmans epistlar och sånger.

Ser man historiskt tillbaka så var Bellmanshuset juvelen i kronan på Gröna Lund som betraktades som ett av de bättre värdshusen i Stockholms närhet. Gustav III, Schröderheim, Sergel och Badin amuserade sig här. Varför? Jo, här var den populäre Bellman och hans vänner trogna besökare.

Bellmanshuset med sin originella svalgång och sitt sadeltak med vindskupor har under årens lopp dessutom varit ett lockande motiv för många konstnärer och fotografer.

När jag tänker tillbaka på mina egna upplevelser i Djurgårdsstaden under 30- och 40-talet känns det som om livet där i mångt och mycket kunde liknas vid livet under Bellmans tid. Djurgårdsstaden var full av liv med många små butiker, hantverkare, ett myller av människor, spännande hus och gårdar och originella personer som väl kunde passa in bland Bellmans figurer. Där fanns bland många andra världshavsseglaren Carlberg i sin husbåt intill Beckholmen.

Han hade mycket att berätta. I Ryssviken huserade gubben Beckman som varit Neptun i Bellmansspelen. I Sjömansgränd bodde Stockholms sista roddar-madam.

Gasljus lyste längs Djurgårdsvägen. Lyktgubben gjorde sin runda morgon och kväll. Mjölkkärl skramlade. Iskarlen bar sin tunga last på ryggen. Snöplogar drogs av lurviga hästar med bjällror.

Miljön var ett paradis för äventyrslystna.

-Åter till Hasselbacken. Skymningen faller. Dags för festdeltagarna att återgå till firandet av Bellmandagen.

Br Harald Iversen

Bröderna Harald, Henrik, Jonas och Magnus Iversen.

PB Pub

2014: 26 februari • 11 mars • 10 april
18 sept • 8 oktober • 11 november
kl 17 – 21 på Bellmanhusets vind

Våra Pubaftnar är en stunds mingel vid ett glas öl eller vin o. lätt tilltugg. Dikt & ton förmedlas under aftonen av De Bacchanaliska Lekarne. En av PBs Ciceroner är också på plats för att berätta något om vårt hus och visa Bellmanrummen.

Kom och känn atmosfären just där vårt Sällskaps förste Ordensskald skapade så många av sina odödliga verk! Bjud gärna in en ännu i mörkret vandrande Broder ur din vänkrets. Någon som du kanske vill föreslå att med oss få skåda det sanna Bacchanaliska Ljuset.

Självklart välkomnas våra Kärälskeliga till PB Pub. Fri entré. Våra Traktörer förser oss med dryck & lätt tilltugg till Happy Hour-pris hela aftonen.

Reservation: max 50 personer i huset.

Välkommen!
/Traktörerna, Ciceronerna, DBL

Rekordstort intresse för Beatleskonsert

Foto: **Dagobert Billsten.**

Den 16-18 oktober förra året gav Den Bacchanaliska Theatern under ordf. Ulf Tivéus ledning tre fullspikade Beatleskonserter på Nalen Klubb, där grabbarna spelade inte mindre än 30 låtar från de gyllene åren 1962-1970. Biljetterna hade för övrigt sålt slut inom loppet av en och en halv vecka i april.

Kapellmästaren Christer Alexandersson hade mönstrat ett åttamannaband bestående av – förutom honom själv – Mats Wernberg (gitarr), Leif Olsen (sång och gitarr), Börje Myrenius (bas) och Björn Grenholm (trummor) samt blåsarna Sture Eng (trumpet), Torbjörn Palm (tenorsax) och Pelle Walldén (trombon).

Dessutom medverkade ett helt koppel av ytterligare ypperliga sångare, nämligen Anders Ericsson, Lars Cedergårdh, Magnus Bjurberg, Magnus Ljungkvist, Mattias Appelberg och Tim Bowden.

Ny chans att uppleva Beatleskonserten i höst

För de Bröder som missade detta evenemang kan vi meddela att det kommer att ges en ny chans i höst igen, då det blir en turné till Sveriges kanske Beatles-tokigaste stad, nämligen Göteborg. Konserten blir på Valand lördagen den 13 september. Dessförinnan blir det med stor sannolikhet dessutom ett bonusgig på Nalen i Stockholm torsdagen den 11 september. Mer info om detta kommer under våren.

Ett litet fotosvep från de Beatles-konserter som Den Bacchanaliska Theatern gav på Nalen i höstas.

Måste en bricolist vara kristen?

Måste en bricolist vara kristen? Nej, inte han heller. Men vi har i Sällskapets Moderloge två prästtjänster, Storprelat och Ordenskaplan (den senare påstås i folkmun kallas för ”Lillprelat” vilket är orättvist eftersom han är både längre och tyngre än Storprelaten). ”Måste” är alltid ett trist ord i samband med religiös – kristen eller annan – utövning, men de båda prästtjänsterna har funnits länge och instiftades under en tid när statskyrkan lade en våt filt över det glada budskapet om Guds kärlek och syndernas förlåtelse. Då och då får vi båda lyfta på en flik av filten; framför allt genom predikan i samband med parentationen över avlidna bröder i anslutning till grad VI.

I de statuter som gäller idag står det om de tre Högste Styresmännen att de skall ”respektera kristna värderingar som kommer till uttryck i Sällskapets månghundraåriga kulturarv.” Alltså ”respektera”, men inte nödvändigtvis omfatta. Vilket torde betyda att styrande av annan tro eller ingen tro är välkommen att styra så länge han respekterar att vi ibland sjunger en psalm, läser ett bibelord eller utdelar välsignelse. Sammalunda kan väl gälla för vanliga, icke styrande bricolister som kan förväntas respektera att bröder hör dåligt, berättar trista lumparminnen eller är rikare och vackrare än vi själva.

Vårt Sällskap är en fristad, påstås det, för förtrolighet, måttlighet, sanning och mera sådant. Utomordentliga men inte speciellt kristliga dygder. Faktiskt inte ens att varkunna sig över nödlidande eller besöka sjuka bröder med en blomma. Däremot talar vi båda prelater gärna om vad kärlek, förlåtelse och försoning innebär för den som har svårt med måttligheten, tummar på sanningen eller i förtrolighet berättar om sånt som inte blev som man hoppats. Med andra ord: Sällskapets något museala reverenser till kristen tro kan mycket väl fyllas med annat, livgivande och glädjefyllt innehåll där till exempel ordet ”broderskap” kan handla om också andra än dom som är precis som jag.

En bricolist måste inte vara kristen men kommer emellanåt i graderna att påminnas om det glada budskapet om respektive hopp och förtröstan.

SP Hans Gentzel

Bellman återvände under Allhelgonahelgen

Text & bild: **Mats Hayen**

Den 2 november 2013 genomförde Cicerongruppen två dramatiserade visningar av Bellmanhuset. Huvudrollerna spelades av Br Carl Håkan Essmar – som Carl Michael Bellman – och Br Mats Hayen – som sjökaptenen Carl Wennerqvist.

Den förre var som bekant hyresgäst i huset 1770 till 1774 och den senare var ägare av fastigheten mellan 1871 och 1893, och under hela den tiden även broder i Par Bricole, ett faktum som nyligen kommit i dagen vid Br Mats Hayens efterforskningar i Stockholms stadsarkiv. En biroll som cigarrfabrikören Bror Mellgren spelades av Br Sune Bohlin och flera andra bröder ur Cicerongruppen ställde upp som värdar och vakter. Historien kretsade kring det magiska ur – Fredmans nattur – som då fanns på plats i husets lilla museum. Uret fick husets forna hyresgäster att återvända och mystiska ting ägde rum i flera av husets rum. Höjdpunkten under föreställningarna var mötet med Carl Michael Bellman och hans berättelse uppe på vinden om revolutionsåret 1772. Visningarna lockade både unga och gamla till Bellmanhuset under Allhelgonahelgen.

Grafisk formgivare?

Ordens Informationscollegium söker Bröder med erfarenhet från grafiskt arbete.

Vi söker dig med kompetens inom grafisk formgivning och layout. Varje år produceras omkring 10-15 trycksaker inom Moderlogen. Det är gradinbjudningar, brev och annan interninformation. Du bör ha erfarenhet av grafiskt arbete och vara van vid att arbeta utifrån grafiska riktlinjer.

Hör av dig till:
Janne Skårstedt, 0705-11 99 60, jan@conceptum.se
eller
Johan Wirén, 070 593 31 85, johan-wiren@telia.com

Kalligraf?

PB söker en Broder med intresse för skönskrift.

Du bör ha kunskap och erfarenhet av handtextande och kalligrafi. Ett spännande uppdrag väntar: Att texta namnen i Grad V och VIII på rullarna för uppläsning under Barbarakapitlet, texta namnen på Brödernas utnämningsbrev i respektive Grad med mera.

Hör av dig till:
1.OC, Lars Larsson på PB:s Kansli, 08-644 64 66,
sthlm@parbricole.se

Missa inte Bellmandagen, lördag 26 juli

Varför inte passa på tillfället att bjuda in några vänner till ett äkta bricolerikalas?*
Bellmanfirandet mjukstartar under eftermiddagen i anslutning till Hasselbackens sommarbar – med musik av lekare, hornblåsare och körsångare. Upplev sedan kortegen förbi Skansen till Bellmansro. Följ det traditionsrika programmet vid bysten av vår förste Ordensskald som tillkom på initiativ av Par Bricole och avtäcktes den 26 juli 1829. Då närvarade bland andra Kung Carl XIV Johan, Drottning Desirée och Prins Oscar samt Broder Carl Michaels änka Lovisa med sonen Adolf.
I år högtidstalar Brodern och Jubelkommendören Erland Björkquist.
Vårt Bellmanfirande kröns med ett ståtligt och sommarfestligt bricolerikalas i den vackra Hazeliussalen på Hasselbacken!
Reservera dagen! Inbjudan kommer som vanligt i början av juni.

*) Till Bellmandagens måltidskalas har PB-Bröder möjlighet att inbjuda icke blott sin Kärälskeliga utan även släkt och vänner, med eller utan bricolistisk anknytning.